

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Наукові записки

*Серія
педагогічні та історичні науки*

Випуск LXXXVIII

(88)

Київ
Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова
2010

УДК 06
ББК 95.4
Н 34

Фахове видання затверджене Президією ВАК України у 1998 р.,
біюлетень № 3 (педагогічні науки), № 2 (історичні та фізико-математичні науки)

"**НАУКОВІ ЗАПИСКИ**" започатковано у 1939 році в КДП імені О. М. Горького
(нині НПУ імені М. П. Драгоманова)

Свідоцтво Державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції (видавнича діяльність, виготовлення видавничої продукції, засновник Міністерства і науки України).
Серія ДК № 1101 від 29.10.2002 р.

Редакційна колегія:

- В. П. Андрущенко* – член-кореспондент НАН України, академік НАПН України, доктор філософських наук, професор (*шеф-редактор*);
Б. І. Андрушишин – доктор історичних наук, професор;
В. І. Бондар – доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України (*заст. головного редактора*);
Л. П. Вовк – доктор педагогічних наук, професор;
І. І. Дробот – доктор історичних наук, професор (*заст. головного редактора*);
В. М. Даниленко – член-кореспондент НАН України, доктор історичних наук, професор;
М. І. Жалдак – академік АПН України, доктор педагогічних наук, професор;
В. Б. Євтух – член-кореспондент НАН України, доктор історичних наук, професор;
О. В. Кузьмінєць – доктор історичних наук, професор;
Л. Л. Макаренко – кандидат педагогічних наук, доцент (*відповідальний секретар*);
В. В. Обозний – доктор педагогічних наук, професор;
Ю. А. Пасічник – доктор фізико-математичних наук, професор;
О. С. Падалка – доктор педагогічних наук, професор;
М. В. Процьовий – доктор фізико-математичних наук, професор;
О. О. Сушко – доктор історичних наук, професор;
М. І. Шкіль – академік НАПН і АНВШ України, доктор фізико-математичних наук, професор (*головний редактор*);
М. І. Шут – член-кореспондент АПН України, доктор фізико-математичних наук, професор;
М. Й. Ядренко – доктор фізико-математичних наук, професор;
О. Г. Ярошенко – член-кореспондент АПН України, доктор педагогічних наук, професор;
С. М. Яшапов – кандидат педагогічних наук, професор (*відповідальний редактор*).

Рецензенти:

В. В. Борисов, доктор педагогічних наук, професор;
П. М. Чернега, доктор історичних наук, професор.

Н 34

Наукові записки : [збірник наукових статей] / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; укл. Л. Л. Макаренко. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – Випуск LXXXVIII (88). – 254 с. – (Серія педагогічні та історичні науки).

У збірнику вміщено статті, де розглядаються актуальні питання наукових досліджень докторантів, аспірантів, викладачів навчальних закладів та співробітників наукових установ України, які працюють у галузях педагогічних та історичних наук.

УДК 06
ББК 95.4

Рекомендовано Вченою радою НПУ імені М. П. Драгоманова
(протокол № 14 від 24 червня 2010 р.)

© Редакційна колегія, 2010
© Авторів статей, 2010
© Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, 2010

Жук Ю. О.ПРОБЛЕМА ІНТЕГРАЦІЇ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ В
КОМП'ЮТЕРНО ОРІЄНТОВАНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ 76**Закусило А. І.**ПРО ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ДЛЯ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ СИСТЕМ НЕЛІНІЙНИХ РІВНЯНЬ 83**Ищенко Т. М., Кузьменко Д. В., Моруга К. О.**ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ. РОЛЬОВА ГРА – ОДИН
З МЕТОДІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ АНГЛІЙСЬКОГО
ДІЛОВОГО МОВЛЕННЯ У ВИЩИХ НЕМОВНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ..... 89**Карнюк Р. П.**ТЕРМІНОЛОГІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНОГО
ПРОЦЕСУ ЗАЛУЧЕННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ТЕХНІЧНИХ
УНІВЕРСИТЕТІВ ДО ЦІННОСТЕЙ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ 94**Колодій О. С.**

ТРУДНОЩІ ТА СУПЕРЕЧНОСТІ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ВІВ 101

Корнєшук В. В.РЕЗУЛЬТАТИ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ
НАДІЙНОСТІ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ ДІЯЛЬНОСТІ 107**Костенко Р. В.**МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЗНАЙОМЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ
З ПРОГРАМНИМ ПРОДУКТОМ OMEGA RESEARCH
TRADESTATION 2000І В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ..... 116**Лабінська Б. І.**ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ПРОГРАМ З
ІНОЗЕМНИХ МОВ ДЛЯ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ 1930–1939 РОКІВ 125**Ленд'єл А. А.**ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА
У ПЕДАГОГІЧНОМУ ВЗО У КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ
МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ 134**Маковецька Н. В.**ДЕЯКІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІВ
У РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ 141**Потужній О. В.**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ
ЗАСОБІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ 149

Використана література:

1. Методика обучения иностранным языкам в средней школе : пособие для учителей, аспирантов и студентов. [отв. ред. М. К. Колкова]. – СПб. : КАРО, 2008. – 224 с.
2. Миролюбов А. А. История отечественной методики обучения иностранным языкам / Миролюбов А. А. – М. : Ступени, Инфа – М, 2002. – 448 с.
3. Шукин А. Н. Лингво-дидактический энциклопедический словарь: более 2000 единиц / [авт.-уклад. Шукин А. Н.]. – М. : Астрель АСТ : Хранитель, 2007. – 746 с.
4. Program nauki w gimnazjach państwowych. Języki obce nowożytnie. – Lwow. – Państwowe wydawnictwo Książek szkolnych. – 1933. – 37 s.

ЛАБИНСКАЯ Б. И. *Общая характеристика западноукраинских программ по иностранным языкам для средних школ 1930–1939 годов.*

В статье исследуются документы и архивные данные, научные статьи 1930–1939 годов которые свидетельствуют о существовании прямого метода, направленного на формирование в учеников речевых умений, сформированных на основании языковых знаний и навыков.

Ключевые слова: западноукраинские программы, средняя школа, прямой метод, язык преподавания.

LABINS'KA B. I. *General description of the West-Ukrainian programs in foreign languages for secondary schools in 1930-1939.*

The article analyzes program foreign languages in 1930–1939 years which affirm the existence of the use direct method focused on formation of students' speech abilities on the basis of their linguistic knowledge and speech habits.

Keywords: West-Ukrainian programs, national school, direct method, language of teaching.

Ленд'єл А. А.
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА У ПЕДАГОГІЧНОМУ ВЗО У КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

У даній статті розглядаються питання створення особисто-зорієнтованого освітньо-розвиваючого полікультурного середовища в педагогічному вузі, у результаті взаємозв'язку з яким у майбутнього вчителя музики формується готовність до продуктивної професійної діяльності, яка базується на знаннях сучасних освітніх технологій, розуміння їм індивідуальної сутності, свідомості своєї педагогічної концепції.

Ключові слова: професійна підготовка, учбова діяльність, професійна здібність, професійна індивідуальність.

Актуальними напрямками модернізації мистецької освіти в Україні є її гуманізація, професіоналізація, технологізація. Національною доктриною розвитку освіти України у ХХ ст. зазначається, що основною метою і пріоритетами розвитку освіти є її особистісна орієнтація, формування вчителя як особистості та професіонала, його трудової і моральної

мотивації, активної професійної позиції, забезпечення педагогічних умов для професійної самореалізації [1].

Перехід від інформаційної, авторитарної до особистісно зорієнтованої освітньої парадигми вимагає створення умов для розвитку творчого потенціалу особистості майбутнього вчителя музики. Нові соціально-політичні та економічні умови сучасної дійсності створюють основу для реформування всієї системи освіти, яка передбачає внесення певних змін у зміст навчально-виховного процесу загальноосвітньої школи і позашкільної освіти, з використанням кращих надбань української педагогічної думки в галузі естетичного виховання (О. Духновича, К. Ушинського, С. Русової, В. Сухомлинського та ін.). Насамперед потрібно створити у школі таку педагогічну атмосферу, яка б сприяла формуванню особистості, здатної до оцінювання власної діяльності, самостійного формування життєвої позиції, що ґрунтується на міцних моральних переконаннях, залучення учнів до розмаїтого світу мистецтва, формування ціннісного ставлення до нього; розвиток інтересів, здібностей, творчої індивідуальності школярів у вільний час. А це вимагає нових підходів до діяльності педагога як провідного суб'єкта освітнього процесу [2]. Він вже не може персоніфікувати собою нормативну освітню діяльність, а стає активним суб'єктом, який реалізує в педагогічній професії свій спосіб життєдіяльності, готовність визначати завдання, приймати відповідальність за їх вирішення, розширювати рамки професійної діяльності, забезпечувати гуманістичну спрямованість освітнього процесу та вийти на реалізацію особистісно зорієнтованого підходу у полікультурному середовищі педагогічного ВЗО.

Мета статті: визначити мету, завдання, основні принципи створення особистісно зорієнтованого полікультурного середовища у педагогічному університеті як важливого чинника реалізації особистісно зорієнтованого підходу в професійній підготовці майбутнього вчителя музики.

Ми пов'язуємо естетичне виховання молодого покоління з розвитком майбутньої Української держави. Українські освітні діячі мають брати активну участь в культурному процесі, який вимагає утвердження національної самосвідомості, розбудови змісту освіти відповідно до потреб української спільноти та соціокультурного середовища краю. Саме фольклор як основна етнодиференціююча ознака має відіграти системно-організуючу функцію в естетичному вихованні школярів та підготовці майбутніх учителів до нього.

Педагогічна, публіцистична, видавнича і виконавська діяльність культурно-освітніх діячів Закарпаття пронизана самовідданим служінням українському народові, глибоким розумінням ролі естетичного виховання у формуванні національно свідомого молодого покоління.

Українська педагогічна думка спрямована на розкриття змісту естетичного виховання як складної багаторівневої структури, основою якої є формування естетичної свідомості, розвиток емоційно-почуттєвої сфери й організація художньо-творчої діяльності підлітків. Естетичне виховання засобами фольклору передбачає певний рівень художньо-естетичної культури майбутнього викладача, його здатності до естетичного освоєння дійсності. Цей рівень виявляється як у розвитку всіх компонентів естетичної свідомості (почуттів, поглядів, переживань, оцінок, смаків, потреб та ідеалів), так і в розвитку умінь і навичок активної перетворювальної діяльності у мистецтві, праці, побуті, людських взаєминах. Через емоційне сприйняття образів народного мистецтва здійснювалося формування переконань, поглядів, які стають основою поведінки учнів, їхньої громадської та суспільно корисної діяльності у полікультурному середовищі.

В естетичному вихованні необхідно враховувати етнопсихологічні особливості дитини та полікультурне середовище. Полікультурне середовище ми розуміємо як сукупність предметних та особистісних умов, а також відповідних уявлень та оцінювань, які складають „зону” засвоєного та прийнятого людиною соціокультурного досвіду. Його динаміка пов'язана як із соціальною орієнтацією, що зумовлює рухливість і варіативність естетичного оцінювання такого середовища в результаті різних видів діяльності, так і з особливостями переваг, потреб суб'єкта.

Серед найбільш поширених форм естетичного виховання школярів на Закарпатті є шкільні виставки, академії, концерти, лекції-концерти, театральні гуртки, огляди хорових колективів і оркестрів, конкурси тощо, які проводяться різноманітними товариствами з нагоди важливих подій історичного та національного значення і сприяли естетичному вихованню. Ці форми реалізують естетичні смаки, почуття і емоції, сприяють прояву власної творчості, активної практичної дії. Проте вони не формують активної полікультурної позиції учнів. Тому ми обираємо основними досліджуваними феноменами *уяву та фантазію* як спільний механізм дорослих (вчителів, батьків) і учнів. Таке дослідження разом із кореляційним аналізом його даних відкриває можливості як для творчого використання історичного досвіду естетичного виховання у сучасному

полікультурному освітньому просторі України, так і вироблення інноваційних методів естетичного виховання на базі фольклору власного народу, формування уявлень про різноманітність культур і виховання шанобливого ставлення до культурних проявів інших народів. Ми сподіваємося створити такі умови підготовки студентів до інтеграції учнів у культуру інших народів, які б розвивали уміння й навички взаємодії з носіями різних культур; наповнення відповідним змістом шкільних підручників із цілепокладанням виховних пріоритетів на формування в учнів моральних, національних і громадянських цінностей; виховання в душі злагоди, толерантності, гуманного міжнаціонального спілкування, загальнолюдських цінностей.

Специфічні особливості естетичного виховання у полікультурному середовищі в сучасних умовах утворюють необхідний фон для наукового передбачення та прогнозування динаміки національних освітніх процесів, що забезпечить можливість результативно коригувати форми і методи освітньої політики, основним завданням якої повинно бути виховання свідомих громадян і патріотів України з високою культурою міжнаціональних стосунків, формування у молоді духовності, моральної, художньо-естетичної та трудової культури.

У сучасних наукових дослідженнях виділяються різні атрибути (характеристики) освітнього середовища: культурна (Н. Крилова), культуротворча (А. Макареня), соціокультурна (Т. Складарова), інформаційна (Г. Серіков, В. Конев) та інші функції. Це дозволяє з різних позицій досліджувати роль і вплив зовнішніх умов, чинників в різних сферах життя і діяльності людини.

Враховуючи, що становлення майбутнього вчителя музики здійснюється в процесі діяльності, де він задовольняє професійно-освітні потреби, набуває особистісно і професійно значущі знання, уміння, якості, вважаємо правомірним виокремлення характеристики освітнього середовища. У нашому дослідженні визначаємо це поняття таким чином: *освітнє середовище ВЗО* є соціальним та просторово-предметним оточенням суб'єкта освітнього процесу, сукупністю можливостей для задоволення його професійно-освітніх та художньо-творчих потреб. В той же час освітнє середовище ВЗО розуміємо як стан духовно-змістової атмосфери, насиченої міжособистісним обміном і спілкуванням педагогів та студентів, їхніх естетичних свідомостей, що динамічно розвиваються у процесі освоєння художньо-естетичної культури.

Серед принципів, відповідно до яких створюється дане середовище, назвемо: визначення студента як активного суб'єкта пізнання; його орієнтація на самоосвіту, саморозвиток; опора на суб'єктивний досвід студента, врахування індивідуальних психофізіологічних особливостей студента, його комунікативних здібностей; навчання в контексті майбутньої професійної діяльності.

Мета та завдання створення особистісно зорієнтованого полікультурного середовища у педагогічному ВЗО:

– збагачення зовнішнього освітнього середовища та внутрішнього середовища особистості як фактор освіти і розвитку на основі емпатійних способів освоєння культури та мистецтва, зокрема фольклору Закарпаття (тобто розвиток особистості студента, його естетичної свідомості);

– постійне спонукання до осмислення вражень у культурно-естетичному полі;

– розвиток здатності до естетичної рефлексії своїх переживань і оцінок;

– стимулювання культурно-естетичного становлення особистості студента, його ціннісних, духовних орієнтацій;

– розвиток художньої свідомості особистості, навичок і мотивів конкретної художньо-творчої діяльності в культурному творенні;

– культивування образно-емоційного, художньо-естетичного діалогу.

Педагогічна суть, специфіка особистісно зорієнтованого полікультурного середовища ВЗО визначається можливостями трансляції і творчого відтворення в ньому сукупності сполучених між собою мікросередовищ освоєння культури, мистецтва, Полікультурне середовище у педагогічному ВЗО включає в себе:

– створення атмосфери творчості та доброзичливості;

– можливість викладача гнучко і динамічно включати кожного суб'єкта навчального процесу в тематику заняття;

– надання студентові можливості вибору індивідуальної траєкторії навчання; можливості працювати з матеріалом різного рівня складності;

– орієнтація на більш підготовлених суб'єктів навчання;

– знання та вміле використання індивідуальних особливостей учасників педагогічної взаємодії, результатів аналізу змісту суб'єктного досвіду особистості;

– заохочення художньо-творчої самостійності, ініціативи студентів незалежно від показників успішності;

- визнання за кожним права на помилку, але з обов'язковим аналізом її причин, визначенням шляхів її подолання;
- розроблення та використання індивідуальних програм, які моделюють дослідницьке мислення;

Висновки. Таким чином, цілеспрямована робота над створенням полікультурного середовища у педагогічному ВЗО сприятиме впровадженню ідей особистісно зорієнтованої професійної підготовки:

- піднімає рівень позитивної мотивації і особистої установки студента на розуміння необхідності оволодіння системою знань і вмінь з особистісно зорієнтованого навчання в школі;
- допомагатиме самовизначенню студентів через надання їм права вибору змісту підготовки з предметів психолого-педагогічного та мистецького блоків та способів їх засвоєння, а також свободі переходу на різні етапи навчання через введення модульно-рейтингової системи організації навчання;
- забезпечить гнучкість, варіативність, адаптивність і відкритість змісту і організаційних форм навчання в порівнянні з індивідуальними особливостями студентів та умов підготовки шляхом вільного вибору студентами спецкурсів і спецсеминарів з мистецької, зокрема фольклорної, тематики;
- сприятиме насиченню педагогічних курсів методологічними, теоретичними, практичними положеннями особистісно зорієнтованої освіти;
- забезпечить різноплановість та пріоритет активних, насамперед, дослідницьких методів навчання;
- збагатить теоретичні курси циклу психолого-педагогічних та мистецьких дисциплін професійно значущими знаннями з особистісно зорієнтованого навчання;
- позааудиторна робота студентів з вивчення особливостей особистісно зорієнтованого навчання засобами педагогічної практики стане початком формування особистісного досвіду майбутнього вчителя;
- покладе основу науковим студентським дослідженням в галузі особистісно зорієнтованих художньо-педагогічних технологій навчання (рефератам, курсовим, дипломним, магістерським роботам);
- збагатить кожного учасника особистісно зорієнтованого навчально-виховного процесу в педагогічному університеті досвідом суб'єкт-суб'єктних відносин;

– сприятиме формуванню і розвитку особистісних (емпатія, захоплення, толерантність, повага до особистості) та професійних (організаторських, мобілізаційних та комунікативних) якостей майбутнього вчителя.

Особистісно зорієнтований підхід висуває перед сучасними педагогічними ВЗО вимогу змінити позицію викладача-інформатора як джерела знань, контролера на позицію фасилітатора, аніматора, тьютора; створення таких навчальних ситуацій, які б сприяли вільному розвою можливостей студентів шляхом активізації внутрішніх резервів; створення умов для розвитку моральної, соціально активної, професійно компетентної особистості, здатної до подальшого саморозвитку та самовиявлення.

Створення у ВЗО особистісно зорієнтованого полікультурного середовища сприятиме оптимізації системи підготовки майбутнього вчителя музики до художньо-творчої діяльності, що ґрунтується на стимулюванні, а не на примусі особистості, орієнтує на використання й внутрішніх резервів, сприяє адаптації до нових умов навчання, становленню активної позиції студента як суб'єкта власного розвитку, самовизначення, самоперетворення і самовдосконалення.

Використана література:

1. Національна доктрина розвитку освіти України у ХХ ст. – Освіта, 2002. – № 26.
2. Бех І. Д. Виховання особистості : у 2 кн. – Кн. 1 : Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. – К. : Либідь, 2003. – 280 с.
3. Бондаревская Е. В. Смыслы и стратегии личностно ориентированного воспитания // Педагогика. – 2001. – № 1. – С. 17-24.
4. Бондаревская Е. В. Гуманистическая парадигма личностно-ориентированного образования // Педагогика. – 1997. – № 4. – С. 11-17.
5. Емельянов Ю. Н. Активное социально-психологическое обучение. – Л. : Изд. ЛПУ., 1985. – 166 с.

ЛЕНДЪЕЛ А. А. Особенности создания поликультурной среды в педагогическом ВЗЗ в контексте модернизации современного художественного образования.

В статье рассматриваются вопросы создания личностно-ориентированной образовательно-развивающей поликультурной среды в педагогическом вузе, в результате взаимодействия с которой у будущего учителя музыки формируется готовность к продуктивной профессиональной деятельности, основывающейся на знании современных образовательных технологий, понимании им своей индивидуальной сущности, создании собственной педагогической концепции.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, учебная деятельность, профессиональная способность, профессиональная индивидуальность.

LENDEL A. A. Features of creation of полткультурной environment in pedagogical universities in the context of modernization of современного of artistic education.

The article focuses on the problems of teaching staff training, the basis of which makes the principles of humanistic education and upbringing. One of the chief tasks is to create educational environment. The result of the environment must be teacher and pupil's interaction. Professional training must contribute to the teacher's understanding of his individual essence and the formation of his individual pedagogical conception.

Key words: the professional education, the scientific activity, the professional ability, the professional individuality.

Маковецька Н. В.
Запорізький національний університет

ДЕЯКІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІВ У РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

У статті висвітлено пріоритетні напрямки і перспективи професійного розвитку педагогів у Російській Федерації, а саме: корпоративне навчання, застосування інформаційних технологій у дистанційному навчанні, організація модераторських центрів, етапи впровадження модерації.

Ключові слова: корпоративне навчання, дистанційне навчання, модерація.

Модернізація освіти на сучасному етапі розвитку суспільства вимагає від педагога постійного набуття нових знань, опанування інноваційними технологіями організації освітнього процесу. Саме тому проблема професійного розвитку фахівців у галузі освіти набуває сьогодні неабиякого значення. Тому доцільним є висвітлення окремих підходів до вирішення цієї проблеми у зарубіжних країнах, зокрема в Російській Федерації.

Метою статті є аналіз пріоритетних напрямків і перспектив професійного розвитку педагогів Російської Федерації.

На сучасному етапі розвитку суспільства неабиякого значення оновленню системи підвищення кваліфікації педагогів надає уряд Російської Федерації. Згідно з політикою уряду, система підвищення кваліфікації педагогів, їхнього професійного розвитку має оновлюватися згідно із загальними тенденціями неперервної освіти.

Інститути підвищення кваліфікації, що демонструють низький рівень якості, як зазначено в урядових документах, доцільно об'єднувати з іншими структурами підвищення кваліфікації для реалізації більш якісних освітніх програм – інноваційними центрами освіти, вищими навчальними закладами, факультетами класичних університетів тощо.

Кожен педагог не рідше, ніж один раз на п'ять років повинен